

TABLO : 282. Talep Tahminleri

	Birim	1962	1963	1967
Kok kömürü				
Ev ihtiyacı	(Bin ton)	450	475	860
Metallurji ihtiyacı	(Bin ton)	350	500	1000
Havagazı	(Milyon m ³)	108-	130	242
LP gazı	(Bin ton)	10	11	16

4. ÜRETİM HEDEFLERİ :

Yeni kurulacak fabrikalarla talep karşılanacaktır. Metalürjik kok ihtiyacı, demir - çelik fabrikaları ile birlikte kurulmuş olan kok fabrikalarından karşılanmaktadır. Metalürjik kok aynı kurum tarafından üretilip kullanıldığı için bir gelir hesabı yapılmamıştır

Elektrik

1. ANA İLKE VE METOT:

a. Yurdumuzun hidrolik enerji potansiyeli büyüktür. Kullanılabilir hidrolik potansiyel yılda 53 milyar kwh olarak hesaplanmaktadır. Bu enerjiden bugün pek az yararlanılmaktadır. Bu konuda izlenen ilkeler şunlardır:

TABLO : 283. Üretim Tahminleri

(Milyon TL.)

	1962	1963	1967	indeks 1962 - 100
Üretim, geliri	70,0	87,1	141,7	202

Havagazı fabrikalarında yüzde 40 kadar linyit kullanılması sağlanacaktır.

5. YATIRIMLAR:

Yurdun kok ihtiyacını karşılamak üzere, bazı şehirlerimizde yeni kok ve havagazı fabrikaları kurulması ve büyük şehirlerimizdekilerin genişletilmesi bu plân döneminde ele alınacaktır.

Bu tesisleri gerçekleştirmek üzere 150 milyon TL sı yatırım yapılacaktır. Ayrıca 29 milyon TL bir yatırım LP Gazı üretimi ve dağıtımına ayrılmaktadır.

6. DIŞ TİCARET ETKİSİ:

Bu sanayi in sadece yatırım malı ithalât ihtiyacı vardır. Bu ihtiyaç 35,3 milyon TL. tutmaktadır.

(1) Bo^ yere akıp giden bu büyük enerji kaynağından daha çok yararlanmak,

(2) Elektrik enerjisinden daha çok yararlanmak,

(3) Yurdumuzdaki elektrik tesislerinin daha ekonomik işletilmesini sağlamak,

b. Talep tahminleri geçmişteki eğilimle ekonomideki gelişmeler gözönüne alınarak yapılmıştır.

2. BUGÜNKÜ DURUM:

Türkiye'de bugün nüfusun yüzde 30,5 i elektrikten yararlanmaktadır. 67 il merkezinde 420 ilçe ve bucakta, 182 köyde elektrik tesisi vardır. Yur-

TABLO : 284. Yatırımlar

(Milyon TL.)

	1963	1964	1965	1966	1967
Toplam	30	30	44,8	43,5	30
Dış para	4,5	4,5	17,3	4,5	4,5

7. KATMA DEĞER:

Bu kesimdeki çalışmaların sağlayacağı katma değer tablo 285 te verilmiştir.

dumuzda iki büyük enterkonnekte sistem, birkaç bölgesel sistem kurulmuştur, geri kalan yefler dizel santralleri ile beslenmektedir.

TABLO: 285. Katma Değer

(Milyon TL.)

	• 1963	1964	1965	1966	1967
Katma değer	33,5	41,0	47,6	54,7	63,5

TABLO: 286. 1961 Durumu

Üretim	Üretim		Kurulu kapasite	
	Güç MW	Enerji MU. Kwh.	Güç MW	Enerji Mil. Kwh.
Kuzey Batı Anadolu sistemi	378	1.888	508	2.840
Batı Anadolu sistemi	71	321	200	715
Çukurova sistemi	35	160	51	237
TÜRKİYE TOPLAMI	684	3.050	1.260	4.900

Bu üretim çeşitli birincil enerji kaynakları kullanılarak elde edilmiştir.

TABLO: 287. Elektrik Üretiminin Birincil Enerji Kaynaklarına Bölünüşü (Milyon Kwh.)

	Üretim	Kapasite
HİDROLİK		
Biriktirmeli	1.037	1.374
Akarsu	203	388
TERMİK		
Kömür	1.486	2.700
Akaryakıt	245	420
Ötekiler	42	12
T O P L A M	3.049	4.894

Elektrik iletim ve dağıtımı, 2000 Km. lık yüksek gerilimli hat 3312 Km. lik orta gerilimli hat 10850 Km. lik alçak gerilimli şebeke ile yapılmaktadır.

Kendi elektriğini üretenlerin dışında kalan elektrik tesisleri, çoğunla devlet kesimince kurulup işletilmektedir. Pek küçük kısmı ise özel kesime aittir.

3. TALEP TAHMİNLERİ :

Geçmiş on yıllık dönemde elektrik üretimi, yılda ortalama olarak yüzde 11,6 lık bir artış göstermiştir. Gelecekte bu artışın yüzde 13 olacağı hesaplanmıştır.

TABLO : 288. Elektrik Enerji Talep Tahminleri.

(Enerji Milyon Kwh)

Yular	Kuz. Batı Sistemi		Batı Sistemi		Çukurova Sistemi		Antalya Sistemi		Sistem		T o p l a m	
	Güç MW	En.	Güç MW	En.	Güç MW	En.	Güç MW	En.	Güç MW	En.	Güç MW	En.
1962	445	2360	76	353	40	182	22	109	178	586	766	3550
1963	510	2663	90	423	45	207	23	157	187	561	855	4011
1967	800	4200	157	768	100	456	32	192	292	923	1381	6539

Sistemlerdeki artışların daha hızlı olmasının başlıca nedeni sistemlerin besledikleri alanların yıldan yıla genişlemesidir.

4. ÜRETİM HEDEFLERİ :

Tablo 288 de gösterilen ihtiyaçlar, kesintisiz ve en ucuz şekilde karşılanacaktır.

TABLO : 289. Üretim Geliri Milyon TL.

Yular	Üretim geliri
1962	568,0
1963	642,0
1967	1 046,0

5. YATIRIMLAR:

Elektrik kesiminde yeni santraller, enerji iletim ve dağıtım hatlarının ve dağıtım şebekelerinin kurulması ve eskilerinin bakım ve genişletilmesi için 4956 milyon TL. lık yatırım yapılacaktır. Yatırımlar Tablo : 290 da gösterilmiştir.

Bu plân döneminde yapılacak işlere ilâve olarak yapılacak yeni işler şunlardır :

a. Fırat nehri üzerinde 980 MW gücünde ve 4,5 milyar kwh. yıllık enerji üretim kapasitesinde Keban Hidroelektrik Santrali de dahil olmak üzere 1900 MW lık hidrolik ve termik santraller yapılacaktır.

b. Yüksek gerilimli şebekeye plân döneminde 9 bin km. hat eklenecektir.

c. Enterkonnekte şebeke ve küçük bölge sistemlerine yeniden 530 şehir ve kasaba girecektir.

d. Yeniden 300 kasaba ve 800 köy elektriğe

kavuşturulacaktır. Bu sayılar, sisteme bağlanan yerlerden aktarılabilecek kullanılmış gereçlerle biraz daha artırılmağa çalışılacaktır.

6. DIŞ TİCARET ETKİSİ:

Elektrik kesiminin yalnız yatırım malı ithalâtı vardır. Bunlar Tablo : 290 da gösterilmiştir.

7. KATMA DEĞER:

TABLO : 291. Katma Değer (Milyon TL.)

	1962	1963	1967
Katma değer	394,0	452,0	740,0

8. ALINACAK TEDBİRLER:

a. Elektrik işleri bir elden yönetilecektir Türkiye Elektrik Kurumu hemen kurulacak, bütün tesisler bu kuruma bağlanacaktır.

b. Etüd ve proje işleri hızlandırılacak, standart projeler hazırlanacaktır.

c. Elektrikten alınan yergiler basitleştirilecektir.

d. Sistemlere bağlı yerlerde bulunan ve bugün çalıştırılmayan santraller Türkiye Elektrik Kurumuna verilecektir. Uygun olanlar işletilecek, sistem içinde çalışmayacak olanlar yeni elektrikleştirilecek yerlere aktarılacaktır.

e. İşe başlanmadan önce, sistemlere bağlanacak yerlerle bir anlaşma yapılarak, o yer sisteme bağlanır bağlanmaz eski santrallerin alınıp başka yere götürülme imkânı sağlanacaktır.

f. Elektrik tesislerinde kullanılan gereçler standartlaştırılarak yedek parkı küçültülecektir.

TABLO : 290. Yatırımlar (Milyarı T.L.)

	TOPLAM		1 9 6 3		1 9 6 4		1 9 6 5		1 9 6 6		1 9 6 7	
	Dış	Toplam	Dış	Toplam	Dış	Toplam	Dış	Toplam	Dış	Toplam	Dış	Toplam
a. Araştırma	—	75,0	—	12,0	—	13,0	—	14,0	—	16,0	—	20,0
b. Bakım	29,5	94,0	4,5	15,0	5,0	16,0	5,5	18,0	6,5	20,0	8,0	25,0
c. Bitmemiş Santraller	57,2	135,0	30,0	77,1	27,2	57,9	—	—	—	—	—	—
Bitmemiş Hatlar	122,5	299,5	69,2	165,6	30,3	74,3	12,3	33,0	10,7	26,6	—	—
Bitmemiş Şebekeler	21,9	136,8	10,1	101,9	3,8	34,9	—	—	—	—	—	—
d. Yeni İşler Santraller	1060,3	2423,6	136,1	233,6	219,7	453,0	268,0	604,5	186,5	534,5	250,0	598,0
Yeni İşler Hatlar	562,2	1211,8	16,2	36,2	38,8	90,9	93,1	213,6	210,9	442,9	203,2	428,2
Yeni İşler Şebekeler	51,4	580,0	3,0	35,0	7,3	80,0	11,5	130,0	13,3	150,0	16,3	185,0
T O P L A M	1905,0	4955,7	277,1	676,4	332,1	820,0	390,4	1013,1	427,9	1190,0	477,5	256,2

Haberleşme

1. ANA İLKELER VE METOT İ

a. Haberleşme kesiminin yatırım yönünden en önemli dalı telefon işletmesidir. Telgraf ve posta işletmeciliği çalışma usullerinin aksaklığı dışında bir tıkanıklık göstermemektedir.

b. Posta ve telgraf işletmeleri kapasitelerinde talep artışlarını karşılayacak bir esneklik bulunduğundan ayrıca ele alınmamışlardır.

c. Bu iki işletmede haberleşmenin çabuk, güvenilir ve niteli olmasını sağlayıcı yatırımlar düşünülmüştür.

d. Telefon ihtiyacı geçmişteki eğilime ve birikmiş talebe göre hesaplanmıştır.

2. BUGÜNKÜ DURUM:

a. Haberleşme trafiği.

Haberleşme işleri yalnız devlet kesimince yürütülmektedir.

(1) Posta işletmesi.

1960 yılı posta işletmesi sonuçları aşağıdadır,

TABLO : 307. 1960 Yılı Posta İşletmesi Sonuçları. (Bin Tane)

Yurtiçi mektup postası	227 723
Yurtdışı mektup postası	16 668
Adli bildirimler	50 278
Paket postası	3 436
Havale	10 670
Ödemeli	471

(2) Telgraf İşletmesi.,

TABLO : 308. 1960 Yılı Telgraf İşletmesi Sonuçları (Bin Tane)

Toplam	Yurtiçi Telgraf	Yurtdışı Telgraf		
		Gelen	Giden	Toplam
10 737	9 908	403	426	829